

Perhe-
kuntoutus-
keskus

LAU
STE

- 70 paikkaa, 11 sijaishuollon asuinyksikköä (perus-, erityis- ja vaativan tason yksiköitä, sekä ehopalvelut).
- Oma koulu ja opetuksenjärjestämisen lupa
- 108 vuotta kokemusta sijaishuollon palvelun toteuttamisesta
- Perhehoidon palvelut
- Laitosmuotoinen perhekuntoutus ja kotiin viettävät palvelut

Lausunnon lähtökohdat

- Lausuntomme perustuu vaativan sijaishuollon käytännön kokemukseen ja se asettaa lapsen oikeudet kaiken sääntelyn lähtökohdaksi.
- Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa
- Perustuslaki turvaa lapsen yhdenvertaisuuden, koskemattomuuden ja erityisen suojelun
- Rajoitukset ja voimankäyttö vain yksilöllisen arvion perusteella välttämättöminä ja viimesijaisina keinoina

Kasvatukselliset keinot - Lapsen fyysinen koskemattomuus

Kasvatuksen ja rajoitusten rajan on oltava selkeä ja lapsen koskemattomuus turvattu.

Fyysiseen koskemattomuuteen puuttuminen ei kuulu tavanomaiseen kasvatukseen

Mahdolliset fyysiset toimet vain:

- henkeä, terveyttä tai turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa, hätävarjeluun rinnastettavin edellytyksin
- Kasvatuksellisten keinojen ja rajoitustoimien raja säädettävä yksiselitteisesti

Voimankäyttö lastensuojelussa - Selkeät rajat ja osaamisvaatimukset

- Kaikki voimankäyttö ei kuulu lastensuojeluun – rajat on kirjattava lakiin.
- Lastensuojelussa ei tule sallia voimankäyttövälineitä lamauttavia tekniikoita
- Sallittavat voimankäytön muodot määriteltävä laissa
- Voimankäyttö edellyttää: tarkkaa rajausta, koulutus- ja osaamisvaatimusten määrittelyä

Aineiden ja esineiden poisottaminen - Oikeasuhtaisuus ja oikeusturva

Poisottaminen ei saa muodostua automaattiseksi tai pysyväksi rajoitukseksi

- poisottamisen tulee olla: tapauskohtaista, ajallisesti rajattua, sidoksissa lapsen yksilölliseen tilanteeseen
- Ei velvoittavaa sääntelyä
- Erityinen huoli: viestintävälineet, rahavarat

Kuntouttava suljettu laitospalvelu - Kuntoutus ei saa muuttua rangaistukseksi

Vaativa palvelu on tarpeellinen, mutta sen on oltava kuntouttavaa.

- Rangaistusluonteisuuden ja rikosoikeudellisen järjestelmän rajan hämärtymisen riski
- Kuntoutuksen sisältöä on täsmennettävä
- Lapsen kuntoutumista arvioitava systemaattisesti osana palvelun kesto
- Lapsen oikeus yhteydenpitoon läheisiin ja turvallisiin ihmissuhteisiin myös laitoksen ulkopuolella on varmistettava

Kuntouttavan suljetun palvelun rajaukset

- Rajoitukset -> toimivaltuuksia, ei automaattisia seuraamuksia
- Kohderyhmä määriteltävä täsmällisesti, ikäraja 12-vuotta
- Suunnitelma lapsen kiinnittymisestä normaaliin elämään ja läheisten ihmissuhteiden vahvistamisesta välttämätön

Erityisen huolenpidon jakso

Erityinen huolenpito on määräaikainen ja tavoitteellinen sijaishuollon palvelu.

- Määräaikainen, viimesijainen ja yksilöllisesti arvioitu
- Perusteena vain vakava vaara lapselle tai muille. Ei ratkaistavissa muilla keinoilla. Pelkkä karkailu tai haastava käytös ei riitä
- Jatkaminen yli 90 vrk edellyttää arviointia ja suunnitelmaa läheissuhteiden tukemisesta
- Ei automaattista oikeutta rajoitustoimiin. Rajoitukset vain erillisellä lakiperusteella

TUVA-koulutus - Koulutuksellinen tasa-arvo

Koulutus on keskeinen osa lapsen suojelua ja kuntoutusta.

- TUV A-rahoituksen poistaminen merkittävä puute
- Rahoituslisäys palautettava lainsäädäntöön niiden lastensuojeluyksiköiden osalta, joilla on oma opetuksenjärjestämisen lupa
- Riittävä rahoitus turvaa vaativahoitoisten lasten koulutuksen ja ehkäisee syrjäytymistä, sekä edistää yhdenvertaisuutta